

Una Església esperançada

Carta Pastoral de
l'Arquebisbe de València
Enrique Benavent Vidal

Una Església esperançada

Carta Pastoral de l'Arquebisbe de València
Enrique Benavent Vidal

© Arquebisbat de València, 2024

Edita:

Arquebisbat de València

Diseny i producció gràfica:

walk[think]

walkthink.es

Imatge de la portada:

© www.bradi-barth.org

SUMARI

04 *DONAR GRÀCIES A DÉU
"SEMPRE I EN TOT LLOC"*

07 *DIFICULTATS I
PREOCUPACIONS*

11 *SENSE ESPERANÇA
NO ÉS POSSIBLE
ANUNCIAR L'EVANGELI*

15 *LA CONVERSIÓ
PASTORAL*

20 *EL JUBILEU DE 2025,
UN ESDEVENIMENT
DE GRÀCIA*

27 *MARIA, MEMBRE, MODEL
I MARE DE L'ESGLÉSIA*

01.

DONAR GRÀCIES A DÉU “SEMPRE I EN TOT LLOC”

Benvolguts germans en Crist:

Després d’haver passat més d’un any des de l’inici del meu ministeri com a arquebisbe de València, el començament de la quaresma del 2024, en el qual ens estem preparant per a la celebració del jubileu de l’any 2025, és una bona ocasió per a dirigir-me a tots els que vos sentiu membres de la nostra església diocesana per a compartir amb vosaltres algunes reflexions sobre el moment eclesial que estem vivint i l’horitzó cap al qual crec que hem de caminar. Desitge que estes paraules ens ajuden a créixer en l’esperit de comunió i, d’esta manera, puguem afrontar amb esperança els desafiaments que tenim en estos moments per a continuar anunciant l’Evangeli.

***«Li demanem a la Mare de Déu
que la llavor que s’ha sembrat
en el cor de tots [...] continue
sent una **font de fe viva**
en les nostres terres»***

Durant este temps hem viscut esdeveniments que a tots ens han produït una gran alegria, perquè ens han fet percebre que la fe està viva en les nostres terres. Vull recordar de manera especial les celebracions del primer centenari de la coronació de la sagrada imatge de la Mare de Déu dels Desemparats: las peregrinacions a la catedral organitzades per les vicaries episcopals i per diferents sectors pastorals, la vigília d’oració celebrada en la plaça de bous de València, els actes comme-

moratius del centenari en la catedral i en el pont del Real; i la celebració de la festa de la Mare de Déu van ser moments alegres de trobada del Poble de Déu amb la Mare del Senyor i autèntics esdeveniments de gràcia per a tots nosaltres. Li demanem a la Mare de Déu que la llavor que s'ha sembrat en el cor de tots els que, d'una manera o un altra, vam participar en estos actes produísca abundants fruits de vida cristiana, i que l'amor que tots els valencians sentim cap a Ella continue sent una font de fe viva en les nostres terres.

A més d'estos moments, vull recordar-ne altres que també m'han ajudat a constatar el gran esforç que feu per continuar anunciant l'Evangeli a pesar de les dificultats del temps present. Pense, en primer lloc, en les trobades sacerdotals que hem tingut al llarg de l'any: en els recessos del temps de quaresma en totes les vicaries vam tindre ocasió d'escoltar junts la Paraula de Déu, de pregar, de dialogar sobre els temes que ens preocupen i de conuiu; les celebracions de la Missa Crismal, de la festa de Jesucrist Gran Sacerdot per sempre i de les ordenacions sacerdotals han sigut una ocasió per a alegrar-nos junts pel do del ministeri rebut i per a sentir la crida del Senyor que ens convida a viure amb il·lusió el nostre sacerdoci. Les visites que he realitzat a algunes parròquies per a administrar el sagrament de la Confirmació y les celebracions de caràcter festiu m'han ajudat a redescobrir la gran vitalitat que hi ha en la nostra diòcesi, que no ha disminuït a pesar de les circumstàncies excepcionals que vam viure durant la pandèmia de la COVID-19, que va enrarir la vida social i eclesial.

També he tingut l'ocasió de trobar-me amb moviments i grups en els quals la majoria dels participants són laics compromesos en la vida de l'Església, com són la Jornada Diocesana de Caritas, la celebració del 40 aniversari de la fundació de Júniers MD i la Jornada Mundial de la Joventut de Lisboa, en la qual van participar la gran majoria de realitats eclesials en les quals els joves estan presents. Les trobades amb els membres dels consells de pastoral de les parròquies, que hem tingut en les diferents vicaries, ens han ajudat a valorar el treball que fan en totes les comunitats i parròquies els nombrosos cristians que senten com a pròpia la missió de l'Església i es comprometen en ella. Tots estos moments i realitats eclesials ens han permés experimentar que, gràcies a Déu, tenim motius per a l'esperança, perquè l'Església és una realitat viva. Vos convida que no ens instal·lem en el pessimisme o en la desesperança i a que sapiem donar gràcies a Déu "sempre i en tot lloc" per tota la riquesa de vida cristiana que hi ha entre nosaltres.

02.

DIFICULTATS I PREOCUPACIONS

Al costat d'això, no podem ignorar una sensació que sovint apareix en les nostres converses quan comentem la situació eclesial en la qual ens trobem actualment: és el sentiment que no estem passant uns temps fàcils per a la vida de l'Església. El context cultural que ens envolta, en el qual els interrogants sobre Déu no tenen rellevància social, dificulta l'obertura a l'Evangelí. La imatge d'Església que molts dels nostres contemporanis tenen, justificada o injustificadament, ha provocat en amplis sectors de la nostra societat un distanciament i una desconfiança davant d'ella com a "lloc de la veritat" sobre Déu i de les pròpies opcions de vida. El procés de transmissió de la fe s'ha trencat, tal vegada perquè confiàvem massa en la força de la cultura cristiana que impregnava la vida de la nostra societat, que, en realitat, no era tan forta. La vida sacramental ha entrat en crisi, fins al punt que la mediació eclesial i sacramental, que és una garantia a la trobada salvadora amb Crist, s'ha convertit per a molts en una dificultat per a molts. La religiositat popular, que pot predisposar el cor per a la trobada amb Déu i, d'esta manera, ajudar a l'evangelització¹, sovint és valorada únicament per la seua dimensió cultural, és viscuda superficialment i, en algunes ocasions, també presenta signes de debilitat.

Si entrem a analitzar les actituds de molts cristians compromesos en la vida de les parròquies i fins i tot de molts sacerdots, ens trobem sovint amb un gran descoratjament: ens pesen més els fracassos pastorals que l'alegria pels fruits del treball. Les paraules del profeta Ageu s'han convertit en una experiència que sovint

1 PAPA FRANCESC, *Evangelii Gaudium*, 122ss.

tenim a l'Església: "Vau sembrar molt i vau recollir poc; mengeu i no vos ompliu; beveu i seguïu amb set; vos vestiu i no entreu en calor" (Ag 1, 6). Moltes de les nostres iniciatives pastorals no produïxen el resultat que desitjaríem. I això afecta a molts àmbits de la vida de les comunitats cristianes: catequesi d'iniciació cristiana, religiositat popular, participació en l'Eucaristia i els altres sagraments, pastoral juvenil, la situació del matrimoni i de la família, etc... Si volguérem caracteritzar la vida de l'Església en el moment actual, podríem dir que tal vegada estem vivint un moment en el qual a molts els pot envair el pessimisme i la desesperança².

*«Estem vivint un moment
en el qual a molts els pot
envair el **pessimisme**
i la **desesperança**»*

Algunes de les actituds que sovint afloren en la vida eclesial poden ser reflex d'esta falta d'esperança: sovint no veiem la utilitat de tant d'esforç i deixem de creure en el que fem, perquè valorem el nostre treball segons la resposta que trobem a les nostres iniciatives pastorals i, quan aquella no és la que esperàvem o desitjàvem, podem caure en la temptació de pensar que el que fem no servix per a res. Cal que ens revisem constantment i que ens preguntem per la manera de fer les coses, pel llenguatge que utilitzem, per l'oportunitat de les nostres iniciatives, per

2 PAPA FRANCESC, *Evangelii Gaudium*, 85.

les vies adequades per a connectar amb el nostre món. Però no hem d'oblidar que, en les realitats de la fe, l'èxit no sempre coincidix amb el fruit que la llavor sembrada va produint en el cor de les persones "sense que el sembrador sàpia com" (Mc 4, 27). La fecunditat és, a vegades, invisible. Pot haver-hi iniciatives que aparentment tinguen poc èxit i, en realitat, amb el temps produïxen molt de fruit; de la mateixa manera que també pot ocórrer el contrari³. Sovint oblidem que els nostres ritmes no coincidixen amb el ritme de Déu; i que el nostre temps és el temps de la sembra i no el de la sega. Des d'estos principis tots estem cridats a reconciliar-nos amb la nostra missió per a poder viure-la amb esperança.

Una segona actitud, que és reflex d'eixa falta d'esperança i que sovint també es dona actualment, és perdre la capacitat de percebre els signes i les realitats de vida cristiana que hi ha entre nosaltres, que sovint no es descobrixen a primera vista. Més enllà de les diferents realitats eclesials que en un determinat moment poden tindre capacitat d'atracció, hi ha en l'Església, com ens ha recordat el papa Francesc, molta santedat de persones senzilles que viuen la fe sense cap mena de protagonisme⁴. Elles, a pesar del seu anonimat, són "la sal de la terra" i "la llum del món" (Mt 5, 13ss). Una fe senzilla no és, per tant, una fe menys autèntica. Esta reflexió ens hauria de portar a valorar el testimoniatge senzill de tants cristians i cristianes de la nostra diòcesi que, en la seua vida familiar i el en seu treball, en les seues malalties, sofriments

3 PAPA FRANCESC, *Evangelii Gaudium*, 279: "ens fa falta una certesa interior i és la convicció que Déu pot actuar en qualsevol circumstància, també enmig d'aparents fracassos".

4 PAPA FRANCESC, *Gaudete et exultate*, 6-9.

«Hi ha en l'Església molta santedat de persones senzilles que viuen la fe sense cap mena de protagonime»

i alegries i per descomptat en la vida de cada dia, viuen la seua fe amb fidelitat. En un món en el qual sovint només es valoren les aparences, hauríem de fer un esforç per a “entreveure” eixes realitats amb els ulls de la fe, per a acompanyar les persones en les seues situacions vitals i per a cuidar eixe tresor de fe i d'autenticitat cristiana.

Una tercera actitud que és reflex d'eixa falta d'esperança i que, a més, pot posar en perill la comunió eclesial, és acusar-nos mútuament de ser els culpables de la situació que estem vivint, com si les pròpies opcions pastorals foren les úniques vàlides per a afrontar els reptes del moment actual. La comunió eclesial ens ha de portar a alegrar-nos sempre pels fruits de vida cristiana que es manifesten en l'Església vinguen d'on vinguen, i a no menysprear cap realitat de vida eclesial en la qual s'anuncia l'evangeli, com si fora menys autèntica: la humilitat, que ens porta a estar predisposats a aprendre els uns dels altres, i l'alegria pels fruits que produïx la predicació de l'Evangelí allà on és anunciat o testimoniats amb autenticitat, són les actituds que conduïxen a la verdadera comunió.

No podrà haver-hi una autèntica conversió pastoral en l'Església si no vivim una conversió personal que ens porte a viure en ella des de les actituds que són creadores d'una verdadera comunió entre nosaltres i que porten a una reforma de l'Església, que no consistix fonamentalment en un canvi de les seues estructures externes, sinó a fer que en ella es transparente cada dia amb més claredat el verdader rostre de Crist.

03.

SENSE ESPERANÇA NO ÉS POSSIBLE ANUNCIAR L'EVÀNGELI

El lema del pròxim jubileu (*Pelegrins de l'Esperança*) és una crida a no caure en la temptació de la desesperança, “perquè Déu continua vessant en la humanitat llavors de bé”⁵. El papa Francesc ens ha advertit en moltes ocasions del perill de convertir-nos en una Església que només pensa en ella mateixa: és la temptació de l’auto-referencialitat. Quan es viu des d’eixa actitud, l’evangelització es convertix en proselitisme: s’anuncia l’Evangeli amb mètodes no evangèlics pensant únicament en el progrés de la institució. El Senyor no va entregar la seua vida per a salvar únicament l’Església, sinó per a salvar a tota la humanitat. L’Església és l’instrument volgut per Déu perquè la salvació arribe a tots. Per això, no hem d’oblidar que l’Església no viu per a ella mateixa, sinó per a anunciar l’Evangeli, oferir al nostre món la gràcia de la Salvació i testimoniar l’amor de Déu a tota la humanitat, de manera que siga “germen i començament del Regne de Déu”⁶. Esta missió no es pot viure amb alegria si no es viu des de la confiança en Déu, que és qui pel seu Esperit possibilita que la llavor sembrada per l’Església fructifiqui en el nostre món⁷.

L’Esperança és una de les tres virtuts teològals: la viu aquell que no dubta de la fidelitat de Déu i que és Ell qui conduïx la història. No és, per tant, l’optimisme que naix de nosaltres mateixos, de les nostres forces i de les nostres habilitats per a aconseguir un determinat objectiu. Certament, tant l’esperança

5 PAPA FRANCESC, *Fratelli tutti*, 54.

6 CONCILI VATICÀ II, *Lumen Gentium*, 5.

7 PAPA FRANCESC, *Evangelii Gaudium*, 22: “L’Església ha d’acceptar eixa llibertat de la Paraula, que és eficaç a la seua manera”.

**«L'Esperança la viu aquell
que no dubta de la fidelitat
de Déu i que es Ell qui
conduïx la història»**

com l'optimisme ens orienten cap al futur, però l'optimisme es circumscriu a objectius intramundans la realització dels quals depén de nosaltres mateixos, que són constatables i avaluables i que, sovint, no deixen espai a l'acció de Déu⁸.

L'esperança cristiana, que ha d'animar la missió de l'Església, naix d'una mirada creient sobre la manera en que Déu actua en la Història de la Salvació; es fonamenta en la certesa que Déu, que és fidel a la seua paraula, complix les seues promeses de salvació; no es deté en els resultats immediats de les nostres accions i, sobretot, partix de la primacia de l'acció de Déu en la vida de l'Església, perquè es fonamenta en la convicció que "l'Església no gaudix d'una altra vida que la vida de la gràcia"⁹. La nostra esperança està en l'acció de Déu, per la qual cosa, encara que en algun moment sembla que no tenim motius per a l'optimisme humà, no per això hem de deixar de confiar en Déu, que és qui traça els camins de la història i conduïx el seu Poble cap a la meta del Regne de Déu.

Només una profunda espiritualitat ens pot conduir a créixer en l'esperança i a viure l'actual moment eclesial sense perdre la pau que naix de la confiança en Déu. Per això, vos convida que, durant este temps de quaresma, ens dediquem amb més

⁸ BENET XVI, Encíclica *Spe salvi*.

⁹ SANT PAU VI, *Credo del poble de Déu*, 19.

intensitat a viure les realitats que ens poden ajudar a créixer en eixa virtut teològica: la escolta activa de la Paraula en la qual aprenem a confiar en un Déu que no abandona al seu poble, i a posar-nos confiadament en les seues mans; la participació en la celebració litúrgica del Misteri de Crist, que té el seu centre en la Pasqua, que ens porta a una renovació de la nostra esperança, que no es fonamenta en l'èxit dels nostres projectes, sinó en la victòria definitiva de Crist sobre el pecat i la mort; la vida d'oració, gràcies a la qual s'acreen en nosaltres l'amor a Déu, el desig de viure en la seua amistat, la certesa que els seus designis són el millor per a nosaltres; el compromís en favor dels més necessitats, gràcies al qual els cristians fem visible l'amor de Déu als més pobres i indefensos, els obrim en una llum d'esperança en les seues vides, que apunta a l'Esperança definitiva del Regne de Déu, i sembrem en el nostre món la llavor del seu Regne. És d'eixa manera com els cristians i tota l'Església caminarem enmig del nostre món com a autèntics pelegrins de l'Esperança.

***«Els signes d'una
Església esperançada
són la reconciliació de
cadascun de nosaltres
amb la nostra missió»***

Els signes d'una Església esperançada són la reconciliació de cadascun de nosaltres amb la nostra missió, convençuts que, si sembrem bé la llavor del Regne de Déu, Déu la farà fructificar; la capacitat de "veure", entre tantes dificultats, les realitats de vida cristiana que ens acompanyen en la vida de cada dia i que,

**«El gran signe d'una
Església esperançada
[...] és l'alegria amb la
qual vivim i anunciem
l'Evangelí»**

sovint, som incapaços de percebre perquè estem dominats pel pessimisme; l'enfortiment de la comunió eclesial, que no consisteix en una unitat imposada des de fora, sinó en una autèntica comunió en la caritat.

Però, sobretot, el gran signe d'una Església esperançada, que el papa Francesc no ha deixat de recordar-nos en els seus escrits des del començament del seu pontificat, és l'alegria amb la qual vivim i anunciem l'Evangelí. Vull recordar-vos les paraules amb les quals comença la seua exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium*: “L'alegria de l'Evangelí ompli el cor i la vida sencera dels qui es troben amb Jesús. Els qui es deixen salvar per Ell són alliberats del pecat, de la tristesa, del buit interior, de l'aïllament. Amb Jesucrist sempre naix i renaix l'alegria”¹⁰. L'anunci de l'Evangelí, que és un anunci i una invitació a sentir l'alegria de la salvació i a viure des d'ella, exigeix evangelitzadors que la visquen i la comuniquen: “tant de bo el món actual -que busca a vegades amb angoixa, a vegades amb esperança- pugui rebre així la Bona Nova, no a través d'evangelitzadors tristos i descoratjats, impacients o ansiosos, sinó a través de ministres de l'Evangelí la vida dels quals irradia el fervor dels qui han rebut, abans de res en ells mateixos, l'alegria de Crist”¹¹.

¹⁰ PAPA FRANCESC, *Evangelii Gaudium*, 1.

¹¹ SANT PAU VI, *Evangelii Nuntiandi*, 80.

04.

LA CONVERSIÓ PASTORAL

L'esperança no és espera passiva. Ens demana orientar el nostre servei eclesial en direcció al Regne de Déu amb humilitat i amb la certesa que forma part de la humilitat del Senyor demanar-nos que cooperem amb Ell. Per això, davant els reptes que tenim actualment en l'Església per a l'anunci de l'Evangelí, i que ens interpel·len a tots, és necessària una actitud de discerniment per a trobar els camins perquè el missatge cristià siga significatiu per al nostre món. En la seua exhortació apostòlica *Evangelii gaudium*, el papa Francesc ens convida a viure un procés de "conversió pastoral i missionera"¹² perquè "tota l'estructura eclesial es convertisca en un instrument adequat per a l'evangelització del món actual"¹³. L'Església, si la vivim des d'eixa perspectiva, no serà vista en primer lloc com una estructura burocràtica o com un lloc de "servicis religiosos", sinó com un espai de vivència il·lusionada de la fe i d'anunci de l'Evangelí.

Hui no podem viure en l'Església com si estiguérem en una altra època. Ni el món que ens envolta és com fa unes dècades, ni la relació de l'Església amb la societat es viu com l'hem viscuda en èpoques recents de la nostra història; ara ja no podem partir del supòsit que la societat està configurada culturalment pel cristianisme. Tampoc podem donar per fet que totes les persones que s'acosten a l'Església en algun moment de les seues vides són cristianes o fan per motivacions de fe. Algunes coses que en altres èpoques formaven part de la formació cristiana de la majoria dels cristians que intentaven viure la fe, hui no les co-

¹² PAPA FRANCESC, *Evangelii Gaudium*, 25.

¹³ PAPA FRANCESC, *Evangelii Gaudium*, 27.

neixen molts creients. Situacions personals que fa uns anys eren vistes com a casos excepcionals, ara les accepten culturalment amplis sectors de la nostra societat, i moltes persones les han integrades amb tota naturalitat en les seues vides personals. La conversió pastoral ens demana viure en l'Església des d'una opció evangelitzadora, des de l'actitud que cada persona que hui s'acosta a l'Església i entra en relació amb ella és una oportunitat per a l'evangelització.

***«La conversió pastoral
ens demana estar atents
i oberts als nous mètodes
del primer anunci»***

La conversió pastoral ens demana estar atents i oberts als nous mètodes del primer anunci. La integració constructiva d'eixos nous mètodes en la vida eclesial exigix algunes actituds perquè no es trenque la comunió eclesial: discerniment per a veure quina realitat és la més adequada per a cada lloc o situació; evitar la temptació d'absolutitzar-los que porte a un menyspreu cap a la vida eclesial anterior; no caure en actituds rupturistes amb el passat que no responen a la veritat de la vida eclesial, perquè no podem oblidar que molts cristians que hui viuen la fe amb autenticitat han crescut en ella i la viuen amb fidelitat gràcies a la formació que van rebre en el seu moment.

En una societat en la qual la fe ja no és alguna cosa socialment o culturalment compartit, fins i tot les realitats essencials que habitualment configuren la vida de les parròquies, que eren

l'instrument per al creixement en una fe que fonamentalment es transmetia en l'àmbit familiar, o que servien per a formar cristians més compromesos amb l'Església, hui han de ser enfocades des d'una perspectiva evangelitzadora: actualment per a molts xiquets i joves que desitgen rebre els sagraments de la iniciació cristiana, i fins i tot per a moltes de les seues famílies, la catequesi ja no és el lloc en el qual es creix en una fe que s'havia rebut i s'havia començat a viure al si de la família, on s'aprenia a viure segons les exigències de l'Evangelí; sinó que és un lloc de primer anunci, una ocasió per a una primera trobada amb el Senyor. La mateixa celebració dels sagraments és, en molts casos, una ocasió de primer anunci del missatge cristià.

La conversió pastoral ens ha de portar a buscar nous camins per a la transmissió de la fe. Des de fa unes dècades estem vivint en l'Església una situació en la qual les institucions bàsiques que eren uns instruments eficaços per a la transmissió de la fe (família, escola i parròquia), ja no complixen eixa funció en la majoria dels casos. La família és una institució valorada pels joves, però més com un àmbit en el qual es cobrixen les necessitats afectives que com un referent per a configurar els valors o les idees des dels quals orientar la vida. La escola, en una societat pluralista com la nostra, viu d'una concepció de l'educació com a instrucció o transmissió de sabers en la qual els models ètics o antropològics estan cada vegada més absents. La parròquia i les altres institucions eclesials són víctimes de la desconfiança cap a l'Església que s'ha instal·lat en grans sectors de la nostra societat. D'un model de transmissió de la fe per herència familiar o pel pes institucional que tenien l'escola i la parròquia, ara hem passat a un model

testimonial. L'excessiu pes institucional, que en èpoques passades era un avantatge amb vista a l'eficàcia de la transmissió de la fe, hui sembla haver-se convertit en un obstacle.

La conversió pastoral exigeix que ens preguntem per la manera d'anunciar l'Evangeli. Una autèntica evangelització ha de nàixer d'una trobada amb el Senyor, perquè és prou més que una transmissió d'idees i, a més, ha de fer-se amb mètodes evangèlics. Els cristians estem cridats a donar raó de la nostra esperança a tot el que ens la demanara “amb delicadesa i respecte” (1Pe 3, 15). En la missió de l'Església, el contingut de l'Evangeli i la manera d'anunciar-lo són inseparables: l'Evangeli només pot anunciar-se amb eficàcia si es fa evangèlicament. Per això, l'Església haurà d'evitar en tot moment dues temptacions: en primer lloc, utilitzar les imposicions al servei de la veritat, perquè “la veritat no s'imposa més que per la força de la veritat mateixa, que penetra en les ments de manera suau i alhora amb vigor”¹⁴. La segona temptació, més subtil que l'anterior, consisteix a voler servir-nos de recursos complexos per a l'anunci de l'Evangeli, que puguen enfosquir la veritat del mateix, o servir-nos de pràctiques que sovint recorren la mentira o a tècniques de manipulació. L'Església, en l'anunci de l'Evangeli, ha de resplendir per la veracitat i la transparència. Ni les imposicions ni la falsedat poden ser camins per a l'Església. L'Evangeli té poder per a brillar per ell mateix. L'ús de mètodes no evangèlics per a anunciar el missatge cristià revelaria una falta de confiança en la força irradiadora de la Bona Notícia de Jesucrist.

¹⁴ SANT JOAN PAU II, *Tertio millennio adveniente*, 35.

**«La parròquia continua sent
per a la gran majoria dels batejats
el referent fonamental
per a la seua vida de fe»**

La conversió pastoral ens demana en l'actual moment eclesial una nova manera de viure en l'Església en la qual s'afavorisca la participació de tots en la vida i en la missió eclesial, i que cresquem d'eixa manera en la comunió, que és prou més que una unitat imposada des de fora. Eixa manera de viure en l'Església hauria d'arribar a totes les realitats presents en la nostra diòcesi, especialment a les parròquies i a les estructures diocesanes. No podem oblidar que, a pesar de la gran pluralitat de realitats eclesials i de grups que hi ha en l'actualitat, i de la mobilitat que caracteritza l'estil de vida de la nostra societat, la parròquia continua sent per a la gran majoria dels batejats el referent fonamental per a la seua vida de fe¹⁵. Darrere d'eixe fet hi ha un motiu teològic: encara que cap cristià és estrany allà on es viu i se celebra la fe, els creients no podem viure la fe aïlladament. Necessitem una comunitat concreta de germans on celebrar habitualment els sagraments, escoltar la Paraula de Déu i viure el mandat de l'amor. Això enriqueix molt la vivència de la fe. Totes les altres realitats eclesials, mètodes d'evangelització, moviments i grups, etc... són constructors d'Església si servixen a la revitalització de la vida de les parròquies i comunitats cristianes. Només així enriqueixen a tots i s'evita la temptació de l'auto-referencialitat.

15 PAPA FRANCESC, **Evangelii *Gaudium*, 28: "La parròquia no és una estructura caduca".

05.

EL JUBILEU DE 2025, UN ESDEVENIMENT DE GRÀCIA

L'any 2025 viurem en l'Església un esdeveniment que pot ser un moment de renovació eclesial i de conversió personal. Es tracta del Jubileu ordinari que se celebra cada 25 anys, en esta ocasió amb el lema "Pelegrins de l'Esperança". El poble fidel sempre ha viscut els anys jubilaris com un moment de gràcia i de renovació eclesial. El perdó dels pecats i, en particular, el do de la indulgència plenament oferida, expressió plena de la misericòrdia de Déu, són una crida perquè que el rostre de Crist brille més plenament en l'Església per la santedat dels seus membres. La peregrinació per a venerar les relíquies dels apòstols Pere i Pau pot ser una ocasió per a avivar la nostra fe i la nostra comunió amb el successor de Pere.

***«El poble fidel sempre
ha viscut els anys jubilaris
com un moment de gràcia
i de renovació eclesial»***

El Sant Pare desitja també que esta celebració siga una ocasió per a superar la temptació de la desesperança que, sovint, es fa present en la vida eclesial, de manera que l'Església arribe a ser "cada vegada més clarament signe i instrument de la unitat en l'harmonia de la diversitat"¹⁶. Una Església que viu la seua missió sense esperança no pot aportar res valuós al nostre món. Perquè això es faça realitat cada cristià ha de sentir-se cridat a una participació responsable en la vida de la comunitat cristiana i tots hem de valorar els carismes i

16 PAPA FRANCESC, *Carta al president del Pontifici Consell per a la Nova Evangelització*.

ministeris que l'Esperit Sant no cessa de concedir per a l'edificació de l'única Església.

Per això, el Papa proposa un camí concret en este temps de preparació per al jubileu: recordar els ensenyaments de les quatre constitucions del Concili Vaticà II, que han de continuar "orientant i guiant al sant poble de Déu perquè progresse en la missió de portar el gojós anunci de l'Evangeli a tots"¹⁷. El Jubileu hauria de servir per a centrar la vida de la nostra diòcesi en la perspectiva del Concili i, d'eixa manera, fer-la créixer en la sinodalitat com a tret que ha de caracteritzar la vida de l'Església.

L'aprofundiment en els ensenyaments de la Constitució sobre l'Església (*Lumen Gentium*), així com la segona assemblea sinodal que se celebrarà durant el mes d'octubre d'enguany, ens haurien de portar a viure l'autèntic esperit eclesial que buscà el Concili Vaticà II. En el moment eclesial en que vivim, en el qual, des d'actituds diferents i sovint enconrades, es fan propostes a partir d'allò que es pensa que ha de ser l'Església, el Concili ens indica l'únic camí adequat per a créixer en la comunió: no es tracta de discutir sobre allò que cadascun pensa que ha de ser l'Església, sinó de preguntar-nos com vol el Senyor que siga l'Església. Una aproximació al misteri de l'Església des d'una perspectiva ideològica conduïx a la divisió. Només contemplant-la a la llum de Crist i amb ulls creients podem trobar el camí per a la comunió. Al costat d'eixa reflexió, hauríem de plantejar-nos algunes qüestions més concretes i que ens comprometen d'una

17 PAPA FRANCESC, *Carta al president del Pontifici Consell per a la Nova Evangelització*.

manera més directa en la vida eclesial: Com estem vivint en l'Església? Sentim com a pròpia la missió que el Senyor ha confiat als seus deixebles o ens desentenem d'ella? Vivim en un esperit d'autèntica comunió i diàleg o ens acusem els uns als altres de ser els culpables de les dificultats per a l'evangelització? Hi ha un esperit d'escolta i participació en la vida de les nostres comunitats?

Les constitucions sobre la Litúrgia (*Sacrosanctum concilium*) i la Paraula de Déu (*Dei Verbum*) ens poden ajudar a reflexionar sobre la nostra vivència dels sagraments i sobre el lloc que la Paraula ocupa en la vida de les nostres parròquies i comunitats: És la celebració de l'Eucaristia el centre i el cim de tota la nostra acció evangelitzadora? Cuidem la celebració i la preparem perquè es visibilitze la seua centralitat en la vida eclesial? És la Paraula de Déu l'ànima de la catequesi i de totes les altres accions evangelitzadores i formatives que programem? Contribuïm a fer que els fidels celebren els altres sagraments de la manera més digna possible? Fomentem l'esperit d'oració personal i comunitària?

«És la celebració de l'Eucaristia el centre i el cim de tota la nostra acció evangelitzadora?»

El Vaticà II, en la constitució sobre l'Església en el món actual (*Gaudium et Spes*), ens va convidar a situar-nos en la societat fent nostres els sofriments i les esperances dels homes i dones del nostre temps; a buscar camins per a un diàleg sincer, i al

mateix temps crític en algunes ocasions, amb la cultura i els valors predominants en el nostre món; a donar raó de la nostra esperança amb delicadesa i respecte; i a comprometre'ns, cadascú des de la seua vocació, en la tasca de construir un món que siga sacrament del Regne de Déu: Com vivim com a Església la nostra relació amb la societat? Estem en permanent actitud de condemna i rebuig del món en el qual ens ha correspost viure o, per contra, ens acostem a ell amb amor?

A més de proposar-nos l'estudi de les quatre grans constitucions conciliars perquè continuen sent la inspiració fonamental de la vida i de la missió de l'Església, el Papa ens ha suggerit que l'any 2024 siga un temps dedicat a l'oració. Una vida eclesial sense la profunditat que donen l'oració i la trobada amb Déu deriva cap al mer l'activisme i cap a la superficialitat. El Papa, en la seua carta sobre el pròxim jubileu, ens recorda que necessitem orar “per a recuperar el desig d'estar en la presència del Senyor, d'escoltar-lo i d'adorar-lo”¹⁸. Si els cristians abandonem la pregària, perdem el sentit de Déu i, amb això, l'element fonamental en la vivència de la nostra fe.

Centrar-nos en l'oració hauria d'incloure, en primer lloc, una formació per a l'autèntica pregària cristiana, que porta a la trobada amb Déu i a créixer en l'amistat amb Ell. En estos moments vivim una situació paradoxal: estem immersos en una cultura que ens imposa un ritme de vida que porta a l'estrés, que dificulta la interioritat i que, al mateix temps, genera insatisfacció i desitjos

18 PAPA FRANCESC, *Carta al president del Pontifici Consell per a la Nova Evangelització*.

de trobar una pau interior que, sovint, no es té. Per això, molts creients busquen omplir eixos buits recorrent a mètodes que els ajuden a aprofundir en ells mateixos i a créixer en la interioritat. Els cristians no podem oblidar que Déu ens ha creat per a Ell i que el nostre cor únicament trobarà en Ell el descans que necessita. La interioritat, si tanca a la persona en ella mateixa, no és oració. La pregària cristiana ha de portar la trobada amb Déu, que és qui pot apagar la set d'absolut que hi ha en el cor de l'home, i amb el germà, en qui contemplem el rostre de Crist.

«La plegària cristiana ha de portar la trobada amb Déu»

Una autèntica iniciació a l'oració cristiana pot servir-se dels mètodes que calmen l'esperit humà, però no pot quedar-se en ells. No pot deixar de costat l'oració de Jesús (la seua pràctica i els seus ensenyaments, especialment el Parenostre); tampoc pot oblidar la Sagrada Escriptura en la qual Déu ens ensenya a pregar amb la seua mateixa Paraula revelada; no hauria de prescindir de l'ensenyament de l'Església, que, com una mare quan ensenya a parlar als seus fills, ens ensenya el llenguatge de la fe i de l'oració; i, finalment, no hem d'ignorar la llarga tradició d'orants i místics que, amb la seua vida i les seues obres, han guiat a molts creients fins als cims més alts de santedat. Si prescindim de tot això, la nostra oració difícilment ens portarà a Déu¹⁹.

¹⁹ Pot ser útil: COMISSIÓ EPISCOPAL PER A LA DOCTRINA DE LA FE DE LA CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA, "La meua ànima té set de Déu, del Déu viu" (Sal 42, 3). *Orientacions doctrinals sobre l'oració cristiana*.

A més d'eixa formació seria convenient una intensificació de la vida d'oració en les parròquies, grups i comunitats per a, com afirma el Papa, "agrair a Déu els múltiples dons del seu amor per nosaltres i lloar la seua obra en la creació, que ens compromet a respectar-la i a actuar de manera concreta i responsable per a salvaguardar-la (...), oració que equival a ser solidaris i a compartir el pa de cada dia, oració que permet dirigir-se a l'únic Déu, per a expressar-li el que cadascun té en el secret del cor, oració com a via cap a la santedat que ens porta a viure la contemplació en l'acció"²⁰. Si ens preparem així per al jubileu, els nostres cors rebran l'abundància de la gràcia.

Si com a cristians estem cridats a encoratjar l'esperança del nostre món, no podem oblidar la dimensió social del jubileu: hem de recuperar el sentit de la fraternitat universal; no podem tancar els ulls davant la pobresa que impedeix a tants germans nostres viure de manera humanament digna; estem cridats a ajudar els nombrosos refugiats que es veuen obligats a abandonar els seus països i a lluitar, d'eixa manera, per un món més just.

Des dels seus orígens bíblics, l'any jubilar ha sigut sempre una crida a restablir en el nostre món la justícia que s'estima Déu. En este moment històric, el Papa no vol que ens oblidem d'una de les preocupacions que els cristians compartim amb tota la humanitat, que és la necessitat de cuidar de la casa comuna: "De fet, cada vegada són més les persones, inclosos molts joves i adolescents, que reconeixen que la cura de la creació és expressió

20 PAPA FRANCESC, *Carta al president del Pontifici Consell per a la Nova Evangelització*.

essencial de la fe en Déu i de l'obediència a la seua voluntat"²¹. La dimensió espiritual del jubileu no hauria de separar-se d'estos aspectes fonamentals de la vida social perquè, en cas contrari, la celebració seria incompleta.

21 PAPA FRANCESC, *Carta al president del Pontifici Consell per a la Nova Evangelització*.

06.

MARIA, MEMBRE, MODEL
I MARE DE L'ESGLÉSIA

En tots els moments de la història de l'Església, els cristians som conscients que hem sigut precedits per una gran quantitat de testimonis de la fe que s'han mantingut fidels a la crida del Senyor i s'han deixat guiar per l'Esperit Sant, fins i tot en moments i situacions més difícils que els nostres. A ells hem de dirigir la nostra mirada, perquè el testimoniatge dels sants que ens han precedit en el camí de la fe és font de vida cristiana per als qui hui volem ser deixebles i amics del Senyor. La nostra diòcesi ha sigut enriquida, per gràcia de Déu, amb abundants fruits de santedat.

***«Maria [...] acompanya a l'Església
amb la seua presència silenciosa,
i al mateix temps, evangelitzadora,
i amb la seua oració»***

La nostra mirada creient es dirigix especialment a Maria, la Mare del Senyor. Des del primer moment Ella acompanya l'Església amb la seua presència silenciosa, i al mateix temps, evangelitzadora, i amb la seua oració, en la qual fa seues i presenta a Déu les necessitats de tots els seus fills. En contemplar-la amb ulls de fe i amor, els creients veiem en ella a algú que, com ens ha ensenyat el Concili Vaticà II, és, al mateix temps, “membre eminent”, “model” i “Mare” de l'Església²². Com a membre de l'Església, Ella va viure, com tots nosaltres, un autèntic camí de fe en el qual no van faltar moments de fosc i de prova. En contemplar-la com a model, descobrim que va afrontar totes les

22 CONCILI VATICÀ II, *Lumen Gentium* 63.

situacions sense perdre la confiança en Déu, amb una fe esperançada. Quan des de la creu Jesús li va confiar la nova missió de ser Mare de tots els seus deixebles, immediatament Ella ens va incloure en el seu cor maternal.

Que nosaltres, igual que el Deixeble Estimat, l'acollim també com a cosa pròpia i no deixem de posar-nos en les seues mans: seguint-la, no ens perdrem; dirigint a Ella les nostres pregàries, no desesperarem; pensant en Ella, evitarem els errors. Si Ella ens sosté, no caurem; si Ella ens protegix, no temerem res; si Ella ens guia, no ens cansarem; amb el seu favor, arribarem a la meta. Que Ella guie el caminar de la nostra diòcesi i sostinga la nostra esperança!

† Enrique Benavent Vidal
Arquebisbe de València

† E. Benavent
Arq. de València

València, 25 de gener de 2024
Festa de la Conversió de l'Apòstol Sant Pau